

SPRAWOZDANIE Z ANALIZY WYNIKÓW BADANIA ANKIETOWEGO

na temat:

„JAKOŚĆ REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH”

na Wydziale Nauki o Żywności
semestr zimowy roku akademickiego 2014/2015

Autorzy opracowania:

Prodziekan ds. kształcenia

Prodziekan ds. studiów

Kierownik studiów doktoranckich

Wydziałowa Komisja ds. Dydaktyki oraz Zapewnienia i Doskonalenia Jakości

Kształcenia - Zespół ds. bieżącej kontroli procesu kształcenia

INFORMACJE WSTĘPNE

SPRAWOZDANIE podsumowuje wyniki III edycji badania „**Jakość realizacji zajęć dydaktycznych**” na Wydziale Nauki o Żywności Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

Respondenci: studenci kierunków administrowanych przez Wydział Nauki o Żywności (technologia żywności i żywienie człowieka, towaroznawstwo, inżynieria chemiczna i procesowa, gastronomia – sztuka kulinarna) oraz kierunków, w realizacji których uczestniczą nauczyciele z Wydziału. Badaniami objęto studentów studiów I i II stopnia, zarówno stacjonarnych, jak i niestacjonarnych oraz studiów III stopnia – łącznie 738 osób (26,8% spośród 2758 uprawnionych). Wypełniły one 3881 ankiet (16,9 % dostępnych). Liczba ocenionych zajęć wyniosła 375, łącznie te zajęcia prowadziło 141 nauczycieli akademickich. Liczba komentarzy wyniosła 161.

Termin i technika badania: badanie ankietowe z wykorzystaniem internetowego kwestionariusza ankiety, przeprowadzone w okresie 26.01.2015 r. -20.02.2015 r.

Narzędzie badawcze: kwestionariusz ankiety stanowiący **Załącznik 1 do Zarządzenia Rektora Nr 51/2013 z dnia 31 maja 2013 roku**. W kwestionariuszu ankiety Uczelniany Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia przyjął następujące wagi pytań:

INFORMACJE PODSTAWOWE (15%)
Nauczyciel przedmiotu przedstawił jego program (sylabus) na pierwszych zajęciach – 1%
Zasady zaliczania przedmiotu podane w sylabusie były respektowane – 1%
Czas przeznaczony na zajęcia był efektywnie wykorzystywany – 5%
Nauczyciel był dostępny podczas konsultacji – 2 %
Treści zajęć były zgodne z programem przedmiotu – 2%
Wkład pracy koniecznej do zaliczenia przedmiotu był zgodny z liczbą punktów ECTS przypisaną do przedmiotu (1 ECTS=25-30 godzin)- 4%
FORMY I METODY NAUCZANIA (45%)
Treści przedmiotu były przedstawione w jasny i zrozumiały sposób – 14%
Sposób realizacji zajęć motywował mnie do pogłębiania i systematyzowania własnej wiedzy, umiejętności i kompetencji – 25%
Mój wkład pracy został obiektywnie oceniony przy zaliczeniu przedmiotu – 6%
RELACJA NAUCZYCIEL – STUDENT (20%)
Nauczyciel przedmiotu odnosił się do mnie z szacunkiem – 5%
Mogłam/mogłem liczyć na merytoryczne wsparcie prowadzącej/prowadzącego zajęcia – 15%
POSTAWA PROWADZĄCEJ/PROWADZĄCEGO ZAJĘCIA DO WŁASNEJ PRACY (20%)
Nauczyciel realizował zajęcia zgodnie z rozkładem zajęć - 1%
Nauczyciel przedmiotu informował o swojej nieobecności oraz o innym terminie realizacji zajęć lub zastępstwie – 4%
Nauczyciel prowadził zajęcia z pasją i zaangażowaniem – 15%

W ankiecie zastosowano następujący klucz odpowiedzi: tak - 5 punktów, raczej tak – 4 punkty, trudno powiedzieć – 3 punkty, raczej nie – 2 punkty, nie – 1 punkt.

Oprócz pytań zamkniętych, respondenci mieli również możliwość sformułowania własnego komentarza nt. zajęć.

ANALIZA WYNIKÓW BADAŃ: STUDIA I I II STOPNIA

W badaniu dokonano analizy opinii nt. jakości realizacji zajęć dydaktycznych, kierowanych/koordynowanych przez pracowników i doktorantów WNoŻ oraz nauczycieli zatrudnionych na podstawie umów cywilno prawnych.

Łącznie w III edycji oceniono 375 zajęć zrealizowanych na kierunkach macierzystego Wydziału oraz na pozostałych Wydziałach (Tabela 1), prowadzonych przez 141 nauczycieli. Jest to wynik zdecydowanie niższy niż w poprzednich edycjach badań. Tylko w przypadku kierunku „GASTR” zwiększyła się liczba ocenionych zajęć (z 46 do 48) – Tabela 2.

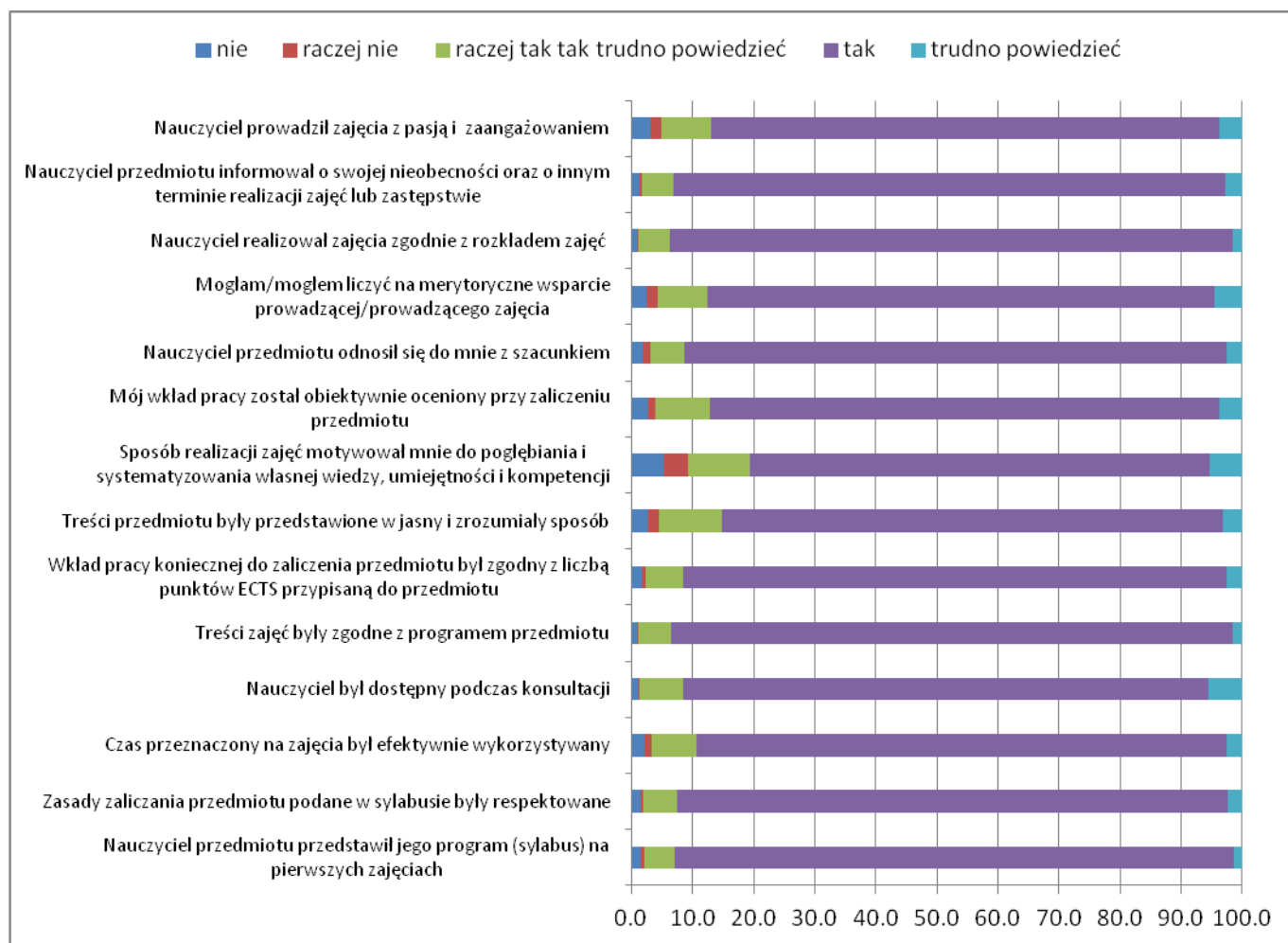
Tabela 1. Porównanie zakresów skuteczności badania ankietowania w edycjach I-III

Element badania ankietowego	I edycja	II edycja	III edycja
Liczba uprawnionych do wypełnienia przynajmniej 1 ankiety	2418	2758	2758
Liczba ankietowanych, którzy wypełnili przynajmniej 1 ankietę	1209 (50%)	1066 (38.7%)	738 (26.8%)
Liczba dostępnych ankiet	24022	25266	22973
Liczba wypełnionych ankiet	6438 (26.8%)	5609 (22.2%)	3881 (16.9%)
Liczba nauczycieli akademickich prowadzących ocenione zajęcia	279	151	141
Liczba ocenionych zajęć	456	761	375
Liczba komentarzy	196	222	161

Tabela 2. Udział ocenionych zajęć z poszczególnych kierunków/wydziałów w II i III edycji

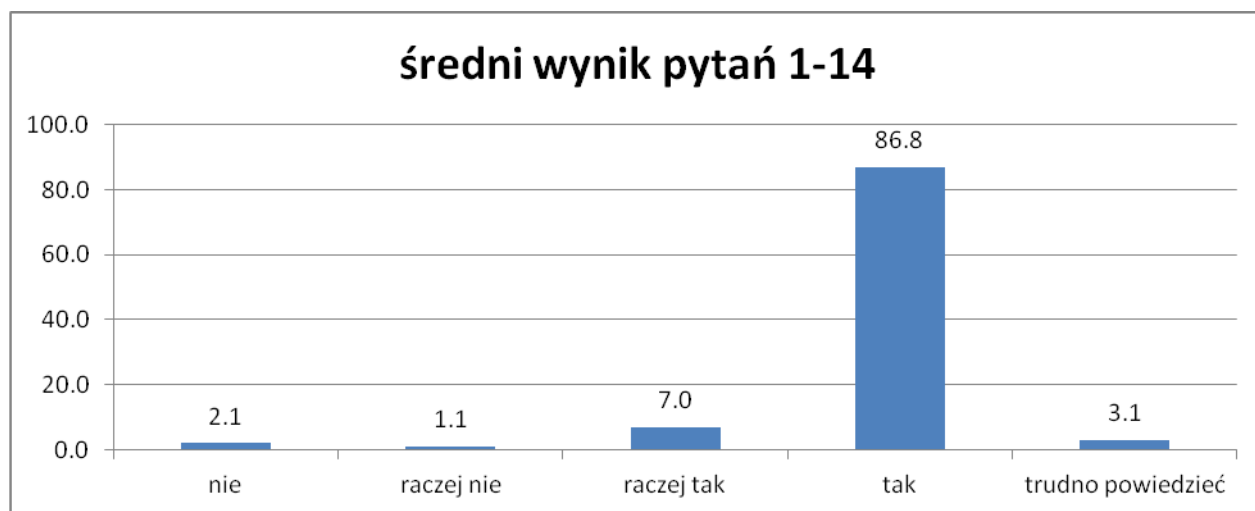
Wydział/kierunek	Liczba ocenionych zajęć – II edycja	Liczba ocenionych zajęć – III edycja
Technologia Żywności i Żywnienie Człowieka	380	158
Towaroznawstwo	109	58
Inżynieria Chemiczna i Procesowa	55	35
Gastronomia-Sztuka Kulinarna	46	48
Biologii i Biotechnologii	45	15
Bioinżynierii Zwierząt	50	30
Nauk Medycznych	51	31
Pozostałe wydziały	25	17

Podsumowanie zbiorczych wyników ankiety "Jakość realizacji zajęć dydaktycznych" przedstawiono Rys. 1 (% udział odpowiedzi).

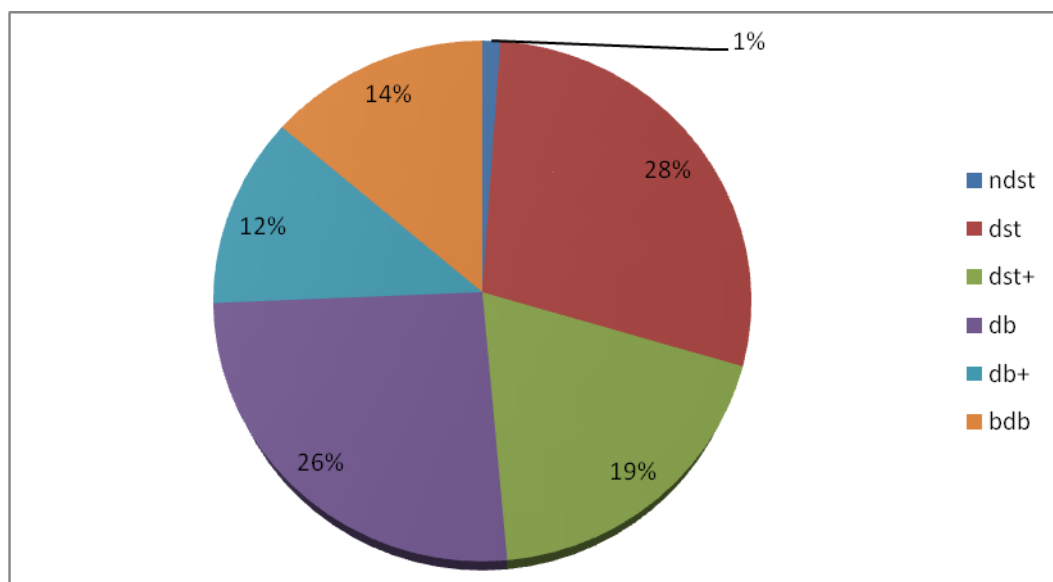
Rys. 1. Procentowy, uśredniony wynik oceny zajęć dydaktycznych realizowanych przez nauczycieli zatrudnionych na WNoŻ – ocena częściowa pytań.

Średnie wyniki ze wszystkich 14 pytań kwestionariusza ankiety przedstawiono na Rys. 2.

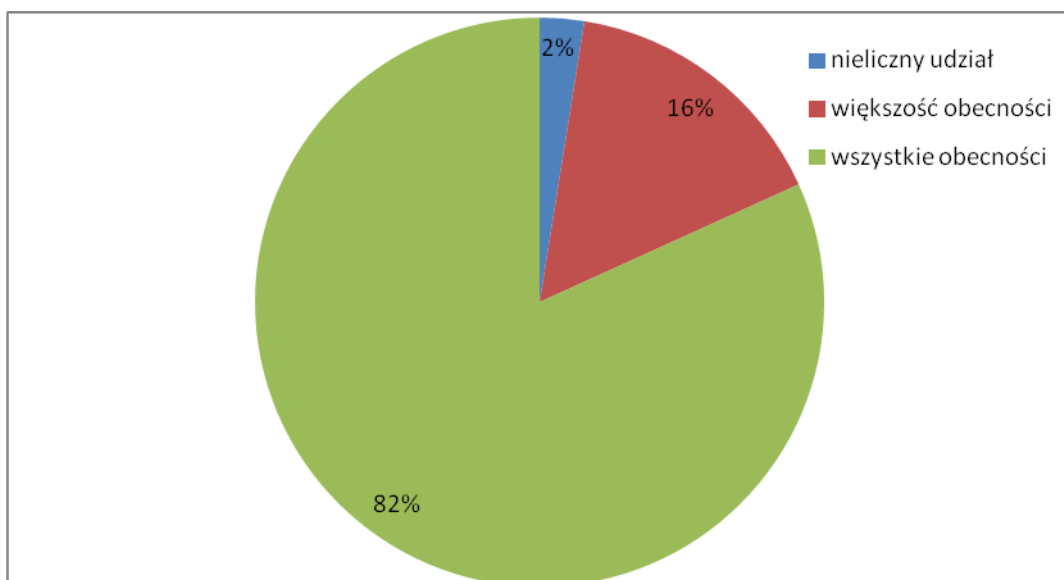

Rys. 2. Procentowy, uśredniony wynik 14 pytań z ankiety oceny zajęć dydaktycznych.

Udział ocen studentów z przedmiotów, które były opiniowane przedstawiono na Rys. 3, deklaracje ich udziału w zajęciach na Rys. 4.

Rys. 3. Oceny końcowe z zaliczenia przedmiotów, które były ocenione przez respondentów (%)

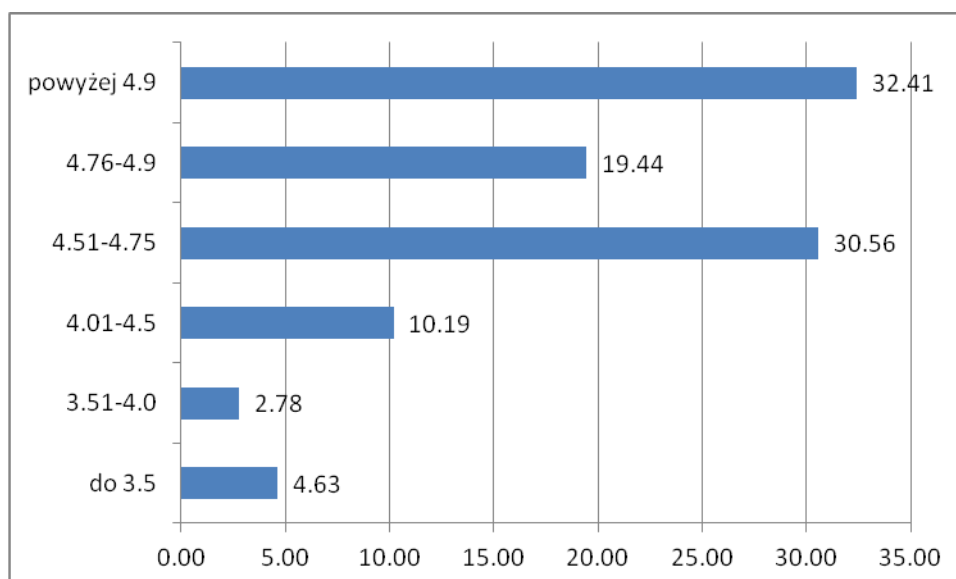
Rys. 4. Deklaracja uczestnictwa w ocenionych zajęciach przez respondentów (%)

Podsumowanie średnich ocen zajęć zestawiono w Tabeli 3.

Tabela 3. Uśrednione wyniki oceny zajęć (odrębnie wykłady i ćwiczenia) na poszczególnych kierunkach/wydziałach

Wydział	Kierunek/forma zajęć	Liczba ankiet	Średnia ocena zajęć na kierunku
Nauki o Żywności	TŻŻ stacjonarne/wykłady	462	4,72
	TŻŻ stacjonarne/ćwiczenia	677	4,72
	TŻŻ niestacjonarne/wykłady	90	4,76
	TŻŻ niestacjonarne/ćwiczenia	142	4,92
	TOW stacjonarne/wykłady	162	4,67
	TOW stacjonarne/ćwiczenia	244	4,59
	ICHiP/wykłady	132	4,85
	ICHiP/ćwiczenia	194	4,79
	GAST /wykłady	243	4,57
	GAST/ćwiczenia	317	4,72
Biologii i Biotechnologii	Wykłady	101	4,66
	Ćwiczenia	91	4,61
Bioinżynierii Zwierząt	Wykłady	76	4,75
	Ćwiczenia	80	4,45
Nauk Medycznych	Wykłady	52	4,69
	Ćwiczenia	128	4,63
Pozostałe wydziały	Wykłady	107	4,05
	Ćwiczenia	134	4,04
Łącznie semestr zimowy 2014/2015		3432	4,65
Łącznie semestr letni 2013/2014		5024	4,64

Rozkład wyników końcowej oceny wszystkich zajęć realizowanych przez pracowników Wydziału przedstawia Rys. 5.

Rys. 5. Uśrednione wartości ocen w poszczególnych przedziałach [%].

Podsumowanie ocen przedmiotów/nauczycieli akademickich realizujących zajęcia na wszystkich kierunkach zestawiono tabelach 4 i 5.

Tabela 4. Nauczyciele najwyżej ocenionych zajęć (wyniki dla osób, które uzyskały >20 ankiet)

Liczba ankiet	Średni wynik wszystkich ankiet	Nauczyciel
33	5,00	Kawalec-Pietrenko Bożenna
21	5,00	Kwiatkowska Aleksandra
29	4,98	Spiel Jadwiga
33	4,97	Iwaniak Anna
25	4,97	Dybowska Brygida
40	4,96	Gutkowski Marek
37	4,96	Zadernowska Anna
32	4,96	Kubiak Aleksander
47	4,92	Ciborska Joanna
74	4,92	Bojarska Justyna

Tabela 5. Nauczyciele, których zajęcia były ocenione przez najwyższą liczbę respondentów:

Liczba ankiet	Nauczyciel
66	Warechowski Józef
66	Danowska-Oziewicz Marzena
70	Kujawski Marian
71	Łuczyńska Joanna
74	Bojarska Justyna
88	Mieloszyk January
91	Lewandowska Małgorzata
92	Michalak Joanna
104	Ibron Grażyna
104	Juśkiewicz Marek

OPINIE I KOMENTARZE

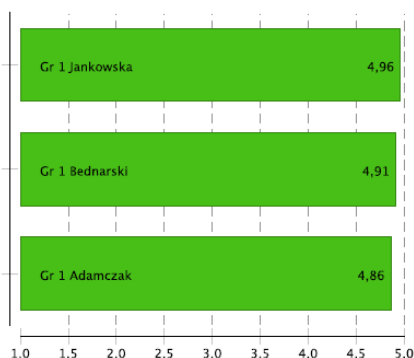
1. Tylko 4% respondentów (161 osób) skomentowało zrealizowane zajęcia.
2. Kolejny raz potwierdza się, że opinie wyrażone w komentarzach mają najczęściej charakter skrajny. Z jednej strony dotyczą osób szczególnie docenianych za swoją wiedzę, kompetencje dydaktyczne i życzliwie nastawionych do studentów; z drugiej krytykowane są postawy naruszające godność studenta (jednostkowe przypadki) oraz wskazujące na złe formy i metody zajęć, weryfikacji efektów, brak konsekwencji/niezgodność z sylabussem.

ANALIZA WYNIKÓW BADAŃ: STUDIA DOKTORANCKIE**Informacje ogólne:**

Przedmioty poddawane ocenie z wykorzystaniem ankiet: Ogólna technologia żywności (rok IV) oraz Trendy i innowacje w przetwórstwie żywności pochodzenia roślinnego (Rok II) realizowane były w semestrze zimowym (2014/2015). Ze względu na małą liczebność ankietowanych próby dla niektórych przedmiotów są mało wiarygodne. Mediana dla obydwu analizowanych przedmiotów wynosi 5. Jedynie w przypadku przedmiotu Ogólna technologia żywności prowadzonego przez prof. dr hab. Włodzimierza Bednarskiego oraz dr hab. Agnieszki Jankowskiej próby są miarodajne. Realizacja przedmiotu przez prof. dr hab. Włodzimierza Bednarskiego, dr hab. Marka Adamczaka oraz dr hab. Agnieszki Jankowskiej została wysoko oceniona i wynosiła od 4,86 do 4,96 pkt.

Przedmiot Ogólna technologia żywności (D17-OTZ) **Cykl:** 2014Z

Forma: Niestacjonarne **Rodzaj:** wyk **Średnia:** 4,91

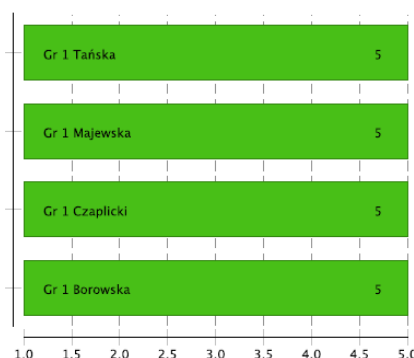

Prowadzący	Grupa	Typ	Mediana Przedmiotu	Wiarygodność [liczba osób w grupie / próg wiarygodności / liczba ankiet]
Marek Adamczak	1	WYK	5	próba mało wiarygodna [10/5/4]
Agnieszka Jankowska	1	WYK	5	próba wiarygodna [10/5/5]
Włodzimierz Bednarski	1	WYK	5	próba wiarygodna [10/5/6]

Wyniki ankiet dotyczących przedmiotu: Trendy i innowacje w przetwórstwie żywności pochodzenia roślinnego są mało miarodajne, ze względu na małą liczną obsadę II roku (4 osoby). Natomiast wykłady z tego przedmiotu, prowadzone przez prof. dr hab. Julitę Borowską, prof. dr hab. Katarzynę Majewską, dr inż. Małgorzatę Tańską oraz dr inż. Sylwestra Czaplickiego zostały bardzo wysoko ocenione przez ankietowanych (5 pkt.).

Przedmiot Trendy i innowacje w przetwórstwie żywności pochodzenia roślinnego (D17-TIIWPZPR) **Cykl:** 2014Z

Forma: Niestacjonarne **Rodzaj:** wyk **Średnia:** 5,00

Prowadzący	Grupa	Typ	Mediana Przedmiotu	Wiarygodność [liczba osób w grupie / próg wiarygodności / liczba ankiet]
Sylwester Czaplicki	1	WYK	5	próba mało wiarygodna [5/5/2]
Małgorzata Tańska	1	WYK	5	próba mało wiarygodna [5/5/2]
Katarzyna Majewska	1	WYK	5	próba mało wiarygodna [5/5/3]
Eulalia Borowska	1	WYK	5	próba mało wiarygodna [5/5/3]

OPINIE I KOMENTARZE

1. Analiza wykazała, że w badaniach ankietowych brało udział od 40 do 60% wszystkich uczestników studiów III stopnia, których liczba wynosiła 13 osób.
2. Należy skłonić doktorantów do liczniejszego uczestnictwa w badaniach ankietowych
3. Pozytywnie należy ocenić wysoki poziom prowadzonych zajęć zarówno na II jak i na IV roku studiów doktoranckich.

WNIOSKI, ZALECENIA I REKOMENDACJE

- 1) Niepokojący jest spadek liczby studentów biorących udział w badaniu - należy podjąć działania zachęcające do tej aktywności oraz dokonać próby wyjaśnienia przyczyn zjawiska.
- 2) Pomimo licznych przypadków małej wiarygodności ocen cząstkowych (za pojedyncze zajęcia) zbiorcze wyniki, zwłaszcza porównane do wyników edycji I i II, pozwalają na „względnie obiektywne” porównanie zadowolenia studentów z efektów współpracy z kadrą dydaktyczną.
- 3) Zaobserwowano liczne przypadki zwiększenia się udziału pozytywnych opinii nt. nauczycieli odpowiedzialnych za ocenione zajęcia.
- 4) Uśrednione wyniki badań ankietowych powinny być przekazane Kierownikowi Katedry, w której jest zatrudniony nauczyciel. Wyniki ankiet powinny być uwzględniane przy zgłaszaniu kandydatów do nagród za osiągnięcia dydaktyczne, a w przypadku niskich ocen zajęć pracownika Kierownik powinien przeprowadzić rozmowę z nauczycielem, poprosić o pisemne wyjaśnienie sytuacji lub przeprowadzić hospitację zajęć. W szczególności zaleca się przeprowadzanie hospitacji zajęć pracowników, którzy uzyskali ocenę końcową poniżej 3.4 (górny próg oceny dostatecznej), jeżeli jest ona wypadkową opinii co najmniej 30 respondentów (w aktualnej edycji dwie osoby). Procedura hospitacji dostępna jest na stronie *WNoŻ: Jakość Kształcenia/Wydziałowe Procedury*
<http://www.uwm.edu.pl/wnz/sitefiles/PROCEDURA%20HOSPITACJI.pdf>.
- 5) W przypadku konieczności hospitacji zajęć Kierowników Katedr przeprowadzić ją powinien jeden z przewodniczących Zespołów WKdsDZJK lub prodziekan (decyzję podejmuje Przewodniczący tej Komisji).
- 6) Wybór zajęć poddanych procedurze hospitacji pozostaje do decyzji osób hospitujących. Raport z przeprowadzonych hospitacji należy złożyć do Przewodniczącego WKdsDZJK w terminie do jednego miesiąca od otrzymania informacji o wynikach ostatniej edycji badania ankietowego.
- 7) WKdsDZJK proponuje, aby część projakościowa regulacji płac w części dotyczącej dydaktyki uwzględniała wskaźnik jakości zajęć. Współczynnik ten wynosiłby:

a) dla średniego wyniku ankiet z dwóch poprzedzających edycji od 4.51-5.00	1.0
b) dla średniego wyniku ankiet z dwóch poprzedzających edycji od 4.01-4.50	0.9
c) dla średniego wyniku ankiet z dwóch poprzedzających edycji od 3.51-4.00	0.8
d) dla średniego wyniku ankiet z dwóch poprzedzających edycji od 3.01-3.50	0.7
e) dla średniego wyniku ankiet z dwóch poprzedzających edycji od 2.51-3.00	0.6

Wskaźnik będzie obliczany przy minimalnej liczbie ankiet powyżej 20 (łącznie obie edycje). Przy niższej liczbie ankiet decyzję ws. jego wartości podejmie WKdsDZJK, biorąc pod uwagę opinie samorządu studentów i doktorantów Wydziału.

- 8) Nie wypracowano jeszcze procedury wyboru Wydziałowego Lidera Dydaktycznego WKdsDZJK.

W imieniu Zespołu opracowującego wyniki badań:

dr hab. Iwona Konopka, prof. UWM
prodziekan ds. kształcenia